

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Marie Turkové v právní věci **žalobkyně: V. D.**, zastoupena Mgr. Ivou Dvořákovou, advokátkou, se sídlem Baarova 1594/16, Teplice, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 40 Ca 119/2004 - 16 ze dne 31. 3. 2005,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované z 19. 4. 2002 (dále převážně jen „původní rozhodnutí“) byl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) od 1. 10. 2001 přiznán plný invalidní důchod podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), ve výši 3332 Kč měsíčně; podle nařízení vlády č. 345/2001 Sb. jí byla od prosince 2001 zvýšena procentní výměra důchodu na 2184 Kč měsíčně, celkem tedy stěžovatelce byl přiznán plný invalidní důchod ve výši 3494 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, jíž se domáhala započítání doby, po kterou pracovala na Ukrajině. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 40 Ca 188/2002 - 31 ze dne 4. 12. 2003 byla žaloba zamítnuta. K podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud svým rozhodnutím č. j. 2 Ads 3/2004 - 48 ze dne 17. 6. 2004 tento rozsudek zrušil, neboť shledal, že krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí z jiných než žalobních důvodů; přitom krajský soud zavázal, aby se vypořádal s otázkou, zda žalovaná měla při výpočtu předmětného invalidního důchodu zohlednit i stěžovatelčino dřívější zaměstnání

na Ukrajině a jaký význam v tomto směru měla Dohoda mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení ze dne 2. 12. 1959 vyhlášená pod č. 116/1960 Sb. (dále převážně jen „Dohoda o sociálním zabezpečení se SSSR“).

V souvislosti se vstupem v platnost Smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení č. 29/2003 Sb. m. s. (dále převážně jen „Smlouva s Ukrajinou“) žalovaná k 1. 4. 2003 změnila (ještě před novým rozhodnutím soudu) své původní rozhodnutí tak, že stěžovatelce rozhodnutím z 15. 11. 2004 (dále převážně jen „změněné rozhodnutí“) přiznala od 1. 10. 2001 plný invalidní důchod ve výši 5204 Kč měsíčně podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. a podle čl. 13 a čl. 39 Smlouvy s Ukrajinou a v souladu s vládním nařízením č. 337/2003 Sb. jej upravila na částku 5786 Kč měsíčně. V odůvodnění uvedla, že „výplata“ invalidního důchodu stěžovatelce náleží od 1. 4. 2003, tj. od vstupu Smlouvy s Ukrajinou v platnost.

V dalším řízení krajský soud vyzval stěžovatelku, aby se vyjádřila k výše popsané změně rozhodnutí a sdělila, zda je tímto postupem uspokojena. Poučil ji o důsledcích absence vyjádření. Stěžovatelka uvedla, že se cítí být i nadále poškozena tím, že jí nebyl vyplacen doplatek důchodu za období od 1. 10. 2001 do 31. 3. 2003, byť jí žalovaná přiznala plný invalidní důchod již od 1. 10. 2001, a proto nesouhlasila se zastavením řízení. Při ústním jednání trvala na své žalobě proti rozhodnutí žalované, v níž odkázala na důvody, pro které přicestovala do České republiky, a požadovala, aby byl výpočet důchodu proveden na základě zákona č. 155/1995 Sb., a to v souladu s Dohodou o sociálním zabezpečení se SSSR tak, že se do výpočtu započte i doba zaměstnání na Ukrajině.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované a žalobu stěžovatelky zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že při přezkumu vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl k datu vydání změněného rozhodnutí, t. j. k 15. 11. 2004, kterým se změnilo původní rozhodnutí. Konstatoval, že žalovaná v původním rozhodnutí dobu pojištění na Ukrajině od 1. 9. 1966 do 14. 4. 1992 stěžovatelce správně nezapočetla, protože k 28. 2. 2000 pozbyla ve vztahu k Ukrajině platnost Dohoda o sociálním zabezpečení se SSSR, neboť Ukrajina, narozdíl např. od Ruska či Běloruska, do ní nesukcedovala. Dále poukázal na skutečnost, že dne 1. 7. 2001 sice byla uzavřena Smlouva s Ukrajinou, ta však v souvislosti s ratifikačním procesem vstoupila v platnost až ke dni 1. 4. 2003. Shodně se žalovanou se domníval, že v případě stěžovatelky tak bylo na dobu zaměstnání získanou na Ukrajině pohlíženo jako na dobu získanou v „nesmluvní cizině“, a proto mohla být pro účely důchodového pojištění zhodnocena pouze za předpokladu zaplacení pojistného. Ke změněnému rozhodnutí se krajský soud vyjádřil tak, že doba zaměstnání na Ukrajině od 1. 9. 1965 do 9. 12. 1992 byla stěžovatelce správně zhodnocena na podkladě potvrzení ukrajinského nositele pojištění v souladu s čl. 39 odst. 4 Smlouvy s Ukrajinou po jejím vstupu v platnost. Krajský soud uzavřel argumentaci odkazem na čl. 39 odst. 1 Smlouvy s Ukrajinou, ve smyslu kterého Smlouva s Ukrajinou nezakládá žádné nároky na dávky za dobu před svým vstupem v platnost, tedy před 1. 4. 2003.

Proti rozsudku krajského soudu blíže označenému v záhlaví podala stěžovatelka kasační stížnost, a to do výroku o zamítnutí žaloby. Výslovně uplatnila důvod kasační stížnosti stanovený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu soudního (dále jen „s. ř. s.“). Domáhá se zhodnocení doby zaměstnání na Ukrajině pro stanovení nároku na plný invalidní důchod po dobu od 1. 10. 2001 do 31. 3. 2003 s ohledem na § 19 odst. 1 a 2 a § 71 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. a článek 20 odst. 3 Dohody o sociálním zabezpečení se

SSSR. Dle názoru stěžovatelky se krajský soud nevypořádal s její argumentací, neboť pouze odkázal na ustanovení Smlouvy s Ukrajinou, která je však závazná až od 1. 4. 2003. Má za to, že při přezkumu rozhodnutí žalované krajský soud nevycházel ze skutkového a právního stavu, který byl v době rozhodování žalované, a přestože se žalovaná při výpočtu výše důchodu za období od 1. 10. 2001 neřídila platnými právními předpisy, žalobu stěžovatelky zamítl. Závěrem stěžovatelka podotkla, že na území České republiky přesídlila na pozvání vlády České republiky adresované Volyňským Čechům z postižené černobylské oblasti. Napadeným rozhodnutím jí nebyla zajištěna řádná ochrana práv, a proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti mj. sdělila, že ustanovení § 71 zákona č. 155/1995 Sb. má ochranný charakter a nezabývá se otázkou zápočtu dob pojištění, nýbrž zakotvuje provedení tzv. „srovnávacího výpočtu“ důchodu podle současných a předchozích právních předpisů. Uvedla, že se tímto postupem řídila, jak při vydání původního tak i změněného rozhodnutí. Dále konstatovala, že v obou případech postupovala v souladu s § 19 zákona č. 155/1995 Sb., a zaručila tak stěžovatelce výpočet plného invalidního důchodu se zohledněním výpočtového základu, z něhož byl přiznán dřívější důchod, v daném případě částečný invalidní důchod přiznaný od 28. 1. 1995.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátkou.

Ze správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení věci:

Dne 19. 4. 2002 žalovaná stěžovatelce přiznala plný invalidní důchod ve výši 3494 Kč od 1. 10. 2001 podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. Požadovanou dobu od 1. 9. 1966 do 14. 4. 1992, kdy byla stěžovatelka zaměstnána na Ukrajině, žalovaná pro výši tohoto důchodu nezhodnotila, neboť Dohoda o sociálním zabezpečení se SSSR pozbyla dnem 28. 2. 2000 ve vztahu k Ukrajině platnosti a stávající právní úprava neumožňuje zaplacení pojistného za doby zaměstnání před 1. 1. 1996. Pro nárok na plný invalidní důchod žalovaná hodnotila v požadované době pouze péči o dítě v letech 1969 až 1972 a 1973 až 1977. Dne 15. 11. 2004 žalovaná vydala z vlastního podnětu nové rozhodnutí, jímž stěžovatelce přiznala plný invalidní důchod ve výši 5786 Kč od 1. 10. 2001 podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. a podle čl. 13 a 39 Smlouvy s Ukrajinou. Své rozhodnutí zdůvodnila nabytím platnosti Smlouvy s Ukrajinou k 1. 4. 2003 a stěžovatelce pro výši nároku započítala požadované doby zaměstnání na Ukrajině. Poukázala na skutečnost, že k tomuto datu měla stěžovatelka trvalý pobyt na území České republiky, a proto se dle čl. 39 považují doby pojištění získané k tomuto datu podle právních předpisů Ukrajiny za doby pojištění České republiky. I když žalovaná ve výroku nového rozhodnutí uvedla, že přiznává stěžovatelce plný invalidní důchod ve výši 5786 Kč a to od stejné doby, t. j. od 1. 10. 2001, z odůvodnění je patrné, že nárok na takto upravený důchod, zvýšený v souvislosti se započtením dob zaměstnání získaných na Ukrajině, náleží stěžovatelce až od 1. 4. 2003, tedy od vstupu v platnost Smlouvy s Ukrajinou. Z protokolu o ústním jednání v řízení před krajským soudem z 31. 3. 2005 (č. 1. 15) vyplynulo, že právní zástupkyně stěžovatelky trvá na žalobě, neboť stěžovatelce změněným rozhodnutím nebylo vyhověno zcela, nebyla tedy uspokojena, a domáhá se zvýšeného důchodu již od doby jeho přiznání, t. j. od 1. 10. 2001.

Ze správního spisu je rovněž patrné, že stěžovatelce, která na územní České republiky přesídlila z Ukrajiny, byl rozhodnutím žalované z 20. 6. 1995 přiznán od 28. 1. 1995 částečný invalidní důchod podle § 37 zákona č. 155/1995 Sb., přičemž při jeho výpočtu byla zhodnocena doba zaměstnání na Ukrajině ve smyslu tehdy platné Dohody o sociálním zabezpečení se SSSR.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatelka namítá kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost není důvodná.

Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Jádro kasačních námitek stěžovatelky tvoří nesouhlas s tím, že změněným rozhodnutím žalované jí byl přiznán nárok na zvýšený plný invalidní důchod v důsledku zohlednění dob zaměstnání na Ukrajině v souvislosti se vstupem v platnost Smlouvy s Ukrajinou až ode dne 1. 4. 2003, nikoli již od data přiznání důchodu, tedy od 1. 10. 2001. Argumentuje zejména porušením § 19 odst. 1 a 2 a § 71 zákona č. 155/1995 Sb., jakož i článkem 20 odst. 3 Dohody o sociálním zabezpečení se SSSR. Domnívá se rovněž, že krajský soud odkazem na Smlouvu s Ukrajinou závaznou od 1. 4. 2003 porušil § 75 odst. 1 s. ř. s., neboť nevycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodnutí žalované.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že § 81 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve znění platném v době vydání změněného rozhodnutí, opravňuje žalovanou ke změně rozhodnutí o výši přiznané dávky i bez žádosti, a to na základě podnětu samotného orgánu příslušného o změně rozhodovat, t. j. v daném případě žalované. Předmětem řízení o změně dávky je pak rozhodovací činnost nositele pojištění spočívající mj. i ve zvýšení dávky, byla-li přiznána nebo je vyplácena v nižší částce, než náleží. V rámci řízení o změně dávky může být změněna nejen její výše; zásadní změna se může dotýkat i otázky samotného nároku na dávku nebo provádění její výplaty. Původní rozhodnutí o žádosti o dávku je tedy vydáváno cum clausula rebus sic stantibus, neboli „dokud se poměry nezmění“, co do nároku, výplaty i výše dávky. Je zřejmé, že vstupem v platnost Smlouvy s Ukrajinou se změnilo okolnosti, za kterých bylo vydáno původní rozhodnutí žalované, natolik, že to odůvodňovalo vydání změněného rozhodnutí. Vzhledem k procesnímu vývoji řízení před krajským soudem, jak byl popsán výše, soud nemohl aplikovat § 62 s. ř. s. a zastavit řízení z důvodu uspokojení navrhovatele, nýbrž pokračoval v původním řízení proti rozhodnutí žalované z 19. 4. 2003, jsa vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeném v rozsudku ze dne 17. 6. 2004, č. j. 2 Ads 3/2004 - 48. Soud byl rovněž vázán původními žalobními body, neboť stěžovatelka nepodala novou žalobu proti změněnému rozhodnutí žalované, a setrvala tak na přezkumu původního rozhodnutí žalované, kterým se domáhala započtení dob zaměstnání získaných na Ukrajině s odkazem na Dohodu o sociálním zabezpečení se SSSR. Ani procesní neobratnost krajského soudu, který v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že přezkoumává

napadené původní rozhodnutí žalované ve znění změněného rozhodnutí, byť vlastně přezkoumal původní rozhodnutí žalované za současného zohlednění nového právního stavu, který nastal v souvislosti se vstupem v platnost Smlouvy, nemůže dle názoru Nejvyššího správního soudu ovlivnit zákonnost rozhodnutí soudu. Je potřeba si uvědomit, že důchod přiznaný původním rozhodnutím, které s ohledem na datum vstupu v platnost Smlouvy s Ukrajinou nebere v potaz doby zaměstnání získané stěžovatelkou na Ukrajině, je pro stěžovatelku logicky méně výhodný než ten, který jí byl přiznán změněným rozhodnutím žalované. Tím totiž žalovaná pružně reagovala na změnu právní úpravy, jejíž aplikace působí ve prospěch stěžovatelky. Ostatně jak vyplývá z protokolu o ústním jednání z 31. 3. 2005, stěžovatelka prostřednictvím své právní zástupkyně v podstatě uvedla, že změněným rozhodnutím žalované jí bylo vyhověno, byť ne zcela. Nesouhlasila toliko s tím, aby jí zvýšený plný invalidní důchod vyměřený v souladu se Smlouvou s Ukrajinou byl vyplácen až ode dne vstupu Smlouvy s Ukrajinou v platnost a domáhala se jeho výplaty již ode dne přiznání, tj. od 1. 10. 2001. S tímto požadavkem stěžovatelky, jakož i s tím obsaženým v žalobě z 10. 5. 2002, se soud vypořádal. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že krajský soud při svém přezkumu dostal zásadě účelnosti a hospodárnosti soudního řízení. Slepou aplikací kogentní právní úpravy, bez uvědomění si jejich procesních i hmotněprávních důsledků, by byla znásobena délka řízení a to zcela neúčelně, neboť by bylo přezkoumáváno rozhodnutí pro stěžovatelku méně výhodné, které by bylo následně změněno, aby došlo k zohlednění nového právního stavu zavedeného Smlouvou s Ukrajinou. Postup krajského soudu tak nelze považovat za nezákonný a Nejvyšší správní soud jej akceptoval.

Nejvyšší správní soud dále posoudil otázku práva aplikovatelného na posuzovanou právní věc. Je nesporné, že stěžovatelčin nárok na starobní důchod v období od jeho přiznání do 31. 3. 2003 a jeho výši je nutno posuzovat primárně podle zákona č. 155/1995 Sb. Citovaný zákon v § 39 stanoví - a stanovil i v době vydání původního správního rozhodnutí napadeného žalobou (srov. § 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.), že pojištěnec má nárok na plný invalidní důchod, jestliže se stal plně invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku plné invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo se stal plně invalidním následkem pracovního úrazu. Z dikce § 39 odst. 1 tohoto zákona dále plyne, že pojištěnec je plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo b) je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Dohoda mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení, na základě které byla stěžovatelce zhodnocena doba zaměstnání na Ukrajině v případě přiznání částečného invalidního důchodu rozhodnutím žalované v roce 1995 by podle čl. 10 Ústavy ve znění ústavního zákona č. 395/2001 Sb. byla použitelná na rozhodování o plném invalidním důchodu stěžovatelky v roce 2002 jen za předpokladu, že by v době podání žádosti o důchod, tedy dne 19. 4. 2001, byla závazná ve vztahu k nějakému existujícímu státu, na jehož území stěžovatelka získala v minulosti doby zaměstnání nebo jiné činnosti, které by byly podle této dohody a podle zákona č. 155/1995 Sb. započítatelné jako doby pojištění. Tato Dohoda o sociálním zabezpečení se SSSR však ve vztahu k Ukrajině, jako k nástupnickému státu SSSR, platila pouze do 28. 2. 2000, kdy pozbyla platnosti dnem vstupu v platnost Protokolu mezi vládou České republiky a kabinetem ministrů Ukrajiny o dvoustranných smluvních vztazích mezi Českou republikou a Ukrajinou, podepsaného dne 17. 12. 1998, který vstoupil v platnost 28. 2. 2000.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka požádala o přiznání plného invalidního důchodu dne 19. 4. 2001, nemohla jí být doba zaměstnání od 1. 9. 1966 do 14. 4. 1992 získaná na Ukrajině započítána. Podle § 13 odst. 1 citovaného zákona č. 155/1995 Sb. se doba zaměstnání v cizině před 1. 1. 1990 hodnotí jen v případě, že za ni bylo zaplacené pojistné. Podle čl. V. odst. 4 zákona č. 134/1997 Sb. bylo možno pojistné na důchodové pojištění za dobu zaměstnání před 1. 1. 1996 (včetně doby před r. 1990) zaplatit nejpozději do 31. 12. 1999. Po tomto datu již nebylo možno pojistné doplatit. Podle správního spisu stěžovatelka žádné pojistné za tuto dobu nezaplatila. Uvedenou dobu by proto bylo možno stěžovatelce hodnotit jen potud, pokud by existovala mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu ČR, pak by se použila přednostně před vnitrostátní úpravou a umožnila hodnocení takovýchto dob. Takovou byla až Smlouva mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení č. 29/2003 Sb. m. s., která vstoupila v platnost k 1. 4. 2003.

V době vzniku nároku na plný invalidní důchod však Smlouva s Ukrajinou neplatila a jak bylo naznačeno výše, nebylo možno aplikovat ani Dohodu o sociálním zabezpečení se SSSR. Doby zaměstnání získané v cizině nebylo tedy, za současné absence nezaplacení pojistného, možno započítat. Tato skutečnost je odůvodněna primárně článkem 39 odst. 1 Smlouvy s Ukrajinou, podle kterého tato smlouva nezakládá žádné nároky na dávky za dobu před jejím vstupem v platnost, a vylučuje tak svou zpětnou působnost. Ani čl. 20 bod 3 Dohody o sociálním zabezpečení se SSSR, jehož se stěžovatelka dovolává, na věci nic nemění. Tento článek upravuje režim přiznaných a vyplácených důchodů v případě, že dojde k výpovědi Dohody o sociálním zabezpečení se SSSR, a to tak, že budou pokládány za důchody přiznané podle právních předpisů smluvní strany, na jejímž území důchodce bydlí, a dále stanovuje, že nároky vzniklé podle Dohody o sociálním zabezpečení se SSSR její výpovědí nezanikají a i po skončení její platnosti přetrvávají pouze nároky vzniklé za její platnosti. Jestliže však, jak výše vyloženo, žádný „nárok na započtení“ doby odpracované na území SSSR jejím samotným odpracováním nevznikl, tím méně může takto neexistující nárok nezaniknout (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, publikovaný ve Sbírce NSS pod č. 1032/2007). Nejvyšší správní soud dále podotýká, že České republice nelze klást za vinu, že ve vztahu k některým nástupnickým státům po bývalém SSSR Dohoda o sociálním zabezpečení nebyla již ke dni, kdy stěžovatelka požádala o důchod, v platnosti; k tomu, aby Dohoda o sociálním zabezpečení se SSSR nadále platila, bylo v případě těchto nástupnických států vždy třeba souhlasu obou smluvních stran (ČR i daného nástupnického státu), a tohoto souhlasu se nepodařilo dosáhnout, což je v mezinárodních vztazích běžným jevem. Ze žádné ústavní kautely a ani z žádného jiného právního principu pak nelze dovozovat, že by Česká republika musela jednostranně, bez adekvátní reciprocity ze strany druhého státu, uznávat pro účely svého vlastního systému důchodového pojištění doby stěžovatelkou odpracované v tomto druhém státě.

Lze shrnout, že žalovaná správně aplikovala ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., neboť k 19. 4. 2002 již nebylo možno aplikovat Dohodu o sociálním zabezpečení se SSSR, která pozbyla platnosti k 28. 2. 2000, a zároveň nebylo možno použít Smlouvu s Ukrajinou, která vstoupila v platnost k 1. 4. 2003. Žalovaná dále v souvislosti s ukončením ratifikačního procesu Smlouvy s Ukrajinou a s jejím vstupem v platnost vydala dne 15. 11. 2004 nové rozhodnutí z vlastního podnětu, reagující na změnu právní úpravy zohledněním dob zaměstnání získaných stěžovatelkou na Ukrajině. Krajský soud postupoval správně, pokud shledal rozhodnutí žalované zákonným. Nárok na zvýšený plný invalidní důchod náleží stěžovatelce až od vstupu Smlouvy s Ukrajinou v platnost, tedy od 1. 4. 2004, neboť nárok na takto upravený důchod za období od přiznání důchodu dne 1. 10. 2001 do 31. 3. 2003 nemá oporu v žádném právním předpise. Nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatelky,

že se žalovaná při výpočtu výše důchodu za období od 1. 10. 2001 neřídila platnými právními předpisy.

Neobstojí ani argumentace stěžovatelky, že žalovaná v rozhodnutí nerespektovala § 71 zákona č. 155/1995 Sb. Účelem tohoto ustanovení je zamezit, aby v případě, kdy pojištěnci vznikne nárok na důchod v době od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2005, mu nebyl přiznán podle zákona č. 155/1995 Sb. důchod nižší než důchod, který by náležel, kdyby důchod byl přiznán podle předpisů platných ke dni 31. 12. 1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že dané ochranné ustanovení nezahrnuje započtení dob pojištění, nýbrž povinnost srovnat výše důchodů a přiznat ten důchod, který je pro žadatele výhodnější. Odst. 4 tak implicitně vyjadřuje, že doba zaměstnání a náhradní doby mohou být hodnoceny vždy jen podle předpisů platných v okamžiku vzniku nároku na důchod. Ty však, jak bylo rozvedeno výše, neposkytovaly právní oporu pro započtení dob zaměstnání na Ukrajině.

Ve vztahu k argumentaci § 19 zákona č. 155/1995 Sb. Nejvyšší správní soud nemůže než uvést, že ze soudního spisu je patrné, že tato námitka byla stěžovatelkou prvně předestřena až v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud k ní proto nemohl přihlídnout, neboť § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud postup krajského soudu souladný se zákonem a kasační stížnost stěžovatelky zamítl.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaná nemá na náhradu nákladů řízení právo ze zákona.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu